

ELŐFIZETÉSI ARAK:

A kiadóhivatalban átvéve:
 Egész évre... 16 kor.
 Negyedévre... 4 »
 Helyben háshoz hozva:
 Egész évre... 20 kor.
 Negyedévre... 5 »
 Vidékre postán szállítva:
 Egész évre... 24 kor.
 Negyedévre... 6 »

TISZÁNTUL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hétbe és
 ünnep utáni napok kivételével.

Eszközlet és kiadóhivatal:
 Nagyvárad, Apáczai-utca 3.

Árskedvelő kávéházak visszaadása
 vagy megfizetése nem vállalható.

Előfizetések és hirdetések a
 kiadóhivatalhoz intézendők.

Egyes szám ára 8 fillér.

Lukács programja.

(—a.) Lukács László kormánya ma mutatkozott be a képviselőházban, hol az új miniszterelnök kifejtette programját.

A politikai világ érthető érdeklődéssel várta az új miniszterelnök programját, mely részben nem elégitette ki a várakozást, mert a legfontosabb pontban, a választójog reformjának tervezetéről részletesen nem nyilatkozott, hanem csak a főelvet jelölte meg.

Ez a körülmény abban leli meg magyarázatát, hogy a pártokkal a tárgyalások még nem értek véget, a delegációk ülésézése után újra felveszik az elejtett fonalat.

Ennek dacára is eleget mondott a kérdésben Lukács, sőt annyira eleget, hogy a Justh párton emiatt hűvösen fogadták. Kijelentette ugyanis, hogy népszerű jelszavukért nem fogja felelődni a magyar nemzet évezredek állami egységét. Megmondta azt is, hogy sötétbe ugrottól maga akarja óvni a nemzetet, ezért bizonyos fokozatosságot kell megállapítani s az új társadalmi rend választójogát ideiglenesen korlátozni kell. Azt is kijelentette ugyan, hogy ehhez a megoldási nivóhoz nem ragaszkodik szigorúan, aki jobbat tud, lépjen elő, de a fokozatos megvalósításhoz igenis ragaszkodik.

A választójogon kívül gazdag programmal állott elő az új miniszterelnök. Bőségesen ígért fizetésemelést és adóreformot vegyesen. Jól esik látni, hogy az ígéretek közt szerepel a vasárnapi munkaszünet, meg a kath. autonómia is: Meddig marad még — ígért?!
 A munkaprogram megállapításánál érdekes, hogy kontemplálja Lukács a dolgot. Míg a választójog tervezetét a bizottságokban tárgyalják, azalatt végezzen a parlament a véderőreformmal. Egy közeledő lépés Justh priusza felé.

Feltűnik, hogy Lukácsnak ezuttal nem volt szava az osztrák miniszterelnök illetéktelen nyilatkozata ellen a horvát ügyben. Annak a jele, hogy a delegációkban fogják ezt elintézni.

Mint ügyes parlamenti szónok beszéde végére tette Lukács azt, amivel pártja lelkesedését felkelthette — főcélja megszabadítani a parlamentet betegségtől s biztosítani a normális parlamenti működést.

Erre bizony nagy szükség van, mert nagy feladatok megoldása vár a parlamentre.

A képviselőház ülése.

Budapest, április 29.

Elnök **Náday** Lajos.
 (A munkapárt **Khuen-Héderváry** Károly grófot a mint a terembe lépett zajos tapsal és éljenzéssel fogadta.)

Az elnök bemutatja **Lukács** László miniszterelnök levelét, amelyben bejelenti, hogy mandátumáról lemond. Bemutatja

Mikosevits Kamut levelét (zajos derűtlenség a baloldalon), melyben jelzi, hogy mandátumáról lemond. (Lukács László miniszterelnök a kormány élén a terembe vonul. A többség éljenzéssel fogadta.)

Lukács László miniszterelnök: Tiszelt Ház. Legkegyelmesebb királyi kézirat érkezett, kérem annak felolvasását (megtörténik.)

Lukács beszéde.

Lukács László miniszterelnök: Bemutatja beszéde elején kabinetjét, amely majdaem teljes egészében a régikormány tagjaiból lett megalakítva s kéri a Ház jóakaratu támogatását. Konstatálja, hogy az új kormány teljesen egyetért a régi kormánynak mind gazdasági, mind ipar és kereskedelem fejlesztési szempontjából. Egyetért abban is amit az előző kormány a választójog kérdésében programjába vett és amit a felirati javaslatban is hangoztattak, s a választójogot a liberális és demokratikus haladás szellemében az általános választójog alapján akarja megoldani a társadalom széles rétegeinek bevonásával és a magyar nemzet szupremációjának a szemmel tartásával. (Zajos helyeslés a jobboldalon.)

A horvát kérdésben az az álláspontja, hogy a Magyarország és Horvátország közötti egység megrontói ellen a legszigorubb megtorlást fogja alkalmazni. (Helyeslés.) Az ilyen kísérletek veszedelmes eredménnyel járhatnak s akik szénrehányást tettek az előbbi kormánynak a preventív intézkedések miatt azok esetleg sokkal komolyabb szénrehányást tehetnek volna annak elmulasztásért. Amint ez az irányzat megváltozik, a rendkívüli intézkedéseket is megszüntetik. Ha a horvátoknak vannak sérelmeik, a kormány elmegy a legmesszebb orvoslásig, de az orvoslásnak itt a parlamentben kell megtörténni, nem pedig utcai népgyűléseken, idegen állami polgárok vezetése alatt, sem pedig úgy, hogy idegen államok kormányaihoz fordulnak (Taps a jobboldalon.)

Attér választójogi programjának ösmeretetésére s kijelenti, tényekkel akarja igazolni, hogy a választójog megalkotását komolyan akarják. Forszírozni fogja azokat a pontokat, amelyeket a választójog megalkotásánál szem előtt akar tartani.

Nekünk kétszeres óvatosságra van szükségünk mint más államnak, amelyek fokozatosan valósították meg a választójogot s ezért nem ajánl sem a királynak sem a nemzetnek olyan választójogot, mely egyszerre vigye bele a nemzetet a teljes kiszámíthatatlan, ismeretlen helyzetbe. (Taps a jobboldalon.) Nemzetiségi különbség nélkül mindenkit megillet a választói jog, de népszerű jelszavakért nem fogja felelődni a magyar nemzet érezetős állami egységét. (Taps a jobboldalon.) A modern választójog alapjára kell helyezkednünk, de nehogy a sötétbe ugorjunk, bizonyos fokozatosságot kell megállapítanunk, vagyis az új társadalmi osztály választójogát, annak száma arányában ideiglenesen korlátozni kell. Nem ragaszkodik ahhoz a megoldáshoz szigorúan, ha valaki jobbat tud ajánlani, szívesen veszi, de a fokozatos megvalósításhoz ragaszkodik.

Azt hiszi, senki sincs a Házban, aki kétségbe vonná, hogy házaszályaink reformra szorulnak, hivatkozik **Batthyány** Tivadar grófra, aki ezt szintén hangostatta egyik beszédeben.

Gróf **Batthyány** Tivadar. Allom is.

Lukács László miniszterelnök: De a koalíció idejében kijelentették, hogy méltányos házaszályrevízióra szükség van. Azt kéri, hogy a házaszály revízióhoz legalább annyiban járuljanak hozzá, amennyire a koalíció is hozzá akart járulni.

A Ház munkarendjere nézve az a véleménye, hogy amíg a választójogot a bizottságokban letárgyalják, azalatt az idő alatt tárgyalják le a Házban a véderőjavaslatot. Hivatkozott és hozzájárul **Batthyány** Tivadar indítványához...

Rakovszky István: Már megint **Batthyány**!

Lukács László: Hogy t. i.: azok a pénzösszegek, melyek a közös hadsereggel vagy a honvédséggel kapcsolatosak, az országban maradjanak. Legfontosabb teendő lesz a kormánynak az állami tisztviselők családi pótlékát és nyugdíját rendezni, (Felkiáltások a baloldalon. Az még a véderő előtt.) az egyenes adó reformját, munkás szanatóriumok felállítását, és sok más fontos törvényjavaslatok beterjesztését tervezi. A vármegyei tisztviselők fizetésrendezését is szorgalmazni fogja, (Helyeslés.) ugyisintén a tanítók fizetését. Igéri a vasárnapi

ÜZLET MEGNYITÁS! **FRÁTER** ÉS **KOSMINSKY**
 rövidáru, vászon, bélésáru és posztó üzlete
 Telefon 384. **Rákóczy-ut 3. sz. (Velszlovits ház) alatt MEGNYILT.** Telefon 384.

munkaszünetét s a kath. autonómiát. Felsorol jobb igazságügyi, pénzügyi és honvédelmi törvényjavaslatot, melyek, beleértve a választójogi és véderőreformot a Ház minden idejéigénybe veszik. A közvélemény bizonyos várakozással néz a Ház munkálkodása elé. Kéri, működjenek közre, hogy e reménységében a nemzet ne csalódjék. Meg kell szabadítani a Házat attól a betegségtől, mely munkaképtelenné teszi, (Tetszés jobbról.) a tanácskozás módját eszelni kell. Ennek a kormányának az a feladata, hogy a parlamenti *normális munkaképességet* helyreállítsa. Ehez kéri a Ház támogatását. (Taps a jobboldalon. Héderváry elnök, gratulál Lukácsnak, utána az egész jobboldal és Tisza István.)

Elnök ajánlja, hogy tekintettel a holnap Bécsben folytatandó delegációra, szakítsák meg a vitát és a miniszterelnök beszéde fölött majd a delegáció után folytassák.

Polónyi Géza kifogásolja a delegációnak folytonos indennitásokkal való fölhatalmazását. A delegációnál nincs joga arra, hogy appropriációs költségeket szavazzon meg addig, amíg a Ház azokat nem tárgyalta.

Nagy Ferenc reflektál Polónyi szavaira. Azt mondja, hogy a koalíció is hozzájárult ahhoz, hogy a delegációban rövid provizórium megszavazassék. Polónyi össze zavarja úgy a Ház, mint a delegáció határozó képességét. A delegáció megszavazza a költségeket, s a magyar parlament ezután megszavazza vagy elveti. (Helyeslés a jobboldalon.)

Az **elnök** ezután megállapítja a legközelebbi ülés napirendjét, amelyre a miniszterelnök bemutatkozása feletti vita és a véderő javaslat tárgyalása tüzetett ki.

Ülés vége 12 óra 10 perc.

Népszövetségi sajtógyűlés Debreczenben.

Debreczenben a múlt héten Bangha Béla Jézustársasági atya tartott konferencia beszédet az intelligens férfi és hölgyközönség részére. A lelkigyakorlatok rendkívül szép sikerrel jártak s befejezésül számosan járultak a szentségekhez. Bangha Béla szónoklatainak hatását semmi sem jellemzi inkább, mint hogy református lelkészek is voltak állandó hallgatói közt. Ezt a nagy sikert úgyesen kiaknáta a Népszövetség debreceni szervezete: a konferencia befejezéseül sajtógyűlést rendezett s arra Bangha Béla mellé másik szónokul meghívták még dr. Krüger Aladár nagyváradai ügyvédet. Vasárnap délelőtt megalakult Debreczenben a katolikus sajtóegyesület debreceni hölgybizottsága s előkészítették az urinők kongregációjának megalakítását is. Délután hat órakor a főgimnázium tornatermében volt a népszövetségi sajtógyűlés.

Az értekezletet **Grók Ferenc** prépost-kanonok, debreceni plébános nyitotta meg igen tartalmas, mélyen átgondolt beszéddel. Utána **Bangha Béla** a katolikus sajtóról, dr. **Krüger Aladár** a népszövetségről és annak kivált a sajtó terén való gyakorlati működéséről mondtak rendkívül nagyhatású, nagy tetszéssel fogadott beszédeket.

Az értekezletet **Kressmerits Ferenc**, a népszövetség ritka buzgósága, agilis vezetője zárta be tüzes beszéddel. Bangha Béla beszédét követőleg érdekes jelenet játszódott le: a délelőtt megalakult hölgybizottság tagjai nyomban előfizető aláírásokat gyűjtöttek a katolikus lapokra és pedig várakozáson felül szép sikerrel.

Az értekezleten legalább ezren vettek részt köztük számosan Debrecen előkelőségei közül, mint **Unger Gusztáv** kuriai bíró, **Csath Zsigmond** postafőnök, **Szentkirályi Tivadar** kamarai, elnök, **Wilhelms Ferenc** az osztrák-magyar bank főnöke, dr. **Besskó József** akadémiai tanár, **Borhy-csendőrszázados**, **Papp János** gör. kath. esperes, dr. **Serly Lajos** bankigazgató, dr. **Zalai János** tanár, **Potorán István** táblabíró, **Uray József** ref. lelkész, dr. **Balogh Géza** ügyvéd, **Olchváry László**, **Csukás István**, dr. **Tóth Emil**, **Radákovich Géza**, dr. **Unger József**, **Kócián Dezső**, **Totin Andor** stb. stb. ugyyszólva debrecen egész katolikus társadalmá, de számosan a reformátusok közül is.

Este a Bika-szállodában társas vacsorát rendeztek **Bangha Béla** és dr. **Krüger Aladár** tiszteletére, mely alkalommal számos sikerült tószta hangzott el. Vacsora közben élénk megvitatás tárgyát képezte a debreceni Katolikus Kör felállításának kérdése is s a jelen voltak elhatározták, hogy a Kath. Kör megalakítására megteszik a kezdeményező lépéseket.

Az ujirázi új egyház alapkövetétele.

Lélekemelő, kedves és örvendetes ünnepség folyt le most vasárnap Bihar megye szélén, a tavaly alakult *Ujiráz* faluban. **Grók Széchényi Miklós** nagyváradai I. sz. püspök megbízásából e napon délután 3 órakor áldotta meg dr. **Karácsonyi János** dékán-kanonok azon új egyház alapkövet, melyet **Bunyitay Vince** preláus-kanonok, a váradai egyház történetirója saját költségén emel. Jelen voltak a szertartást végző kanonokon kívül **Sztarill Ferenc** építőmester, **Gaszner Károly** és **Ringelhan Lajos** káptalani uradalmi intézők, **Székely Ferenc** és **Gálbory Sándor** segédátisták, **Vébes Kálmán** cirkómajori tanító és az egész falu lakossága.

A másvány alapköve a következő magyar és latin-nyelvi feliratok rejtettek el:

Az Isten dicsőségére
a Szepőtelenül fogantatott
Boldogságos Szűz Mária
a Magyarok Nagyasszonya
tiszteletére

Bunyitay Vince
váradai éneklő kanonok,
gagyai apát, pápai főpap költségén
Sztarill Ferenc építőmestertől
épitendő

s a nagyváradai I. sz. káptalan
kegyurasága alatt álló
ujirázi egyház
alapköve letételett
1912. április 28-án

ő Szentsége X. Pius pápasága

I. Ferenc József ap. magyar király uralkodása
gr. Széchényi Miklós nagyváradai I. sz. püspök
kormányzása idején.

Lapis primarius
ecclesiae Ujiraziensis
ad Dei Gloriam
in honorem Beatæ Mariæ
Virginis, Immaculatae
Magnæ Ungarorum Dominae
impensis
Vincentii Bunyitay
canonici cantoris Varadiensis,
praelati domestici Summi Pontificis
Abbas's de Gagy

per Franciscum Sztarill
architectum
aedificandæ
et a Capitulo Magno-Varadinensi I. r.
sub sum. patronatum susceptæ
positus est
28-a Aprilis anni 1912
Sua Sanctitate
Pio X. pontificante
Francisco Josepho I.
apostolico rege Ungariæ regnante
Nicolao e comitibus Széchényi
episcopo Magno-Varadinensi I. r.
gubernante.

Az országos vívóverseny.

Vasárnap volt a Nagyváradon folyó országos vívóversenyek második egyszersmint zárónapja.

Ezen a napon a kardművészet mesterei mutatták be törbajnokok után nagyfokú tudásukat, fejlett technikájukat.

Kiváló élvezetet, gyönyörű látványt nyújtott a jó részben országszerte híres bajnokokból álló, többszörös, bel- és külföldi versenyeken legelső díjakat nyert, babérkoszorus versenyzők nagyszerű küzdelme.

A kard ünnepére igazán ünnepi nagyközönség töltötte meg szorongásig a Csarnok nagytermét. Mintha varázsütésre változott volna meg a szombaton még üres és hideg terem. Szinte fülledt volt a levegő. Csupa előkelő nők és férfiakból állt a torna közönsége.

Ott láttuk **Hlatky** Endre főispánt, **Frátsz** Barna alispánt, **Grallert** Konrád és **Parneczeky** Jenő ezredeseket, **Bánffy** Zsigmond és **Csécsey** Nagy Imre alezredeseket s a polgári és katonai társadalom előkelőségeit. Igen szép számmal voltak városunk hölgyei képviselve, akik mindvégig nagy érdeklődéssel figyelték a gyönyörű mérkőzéseket.

Lázás, kipirult arccal szemlélték a küzdelmet, a nők olykor meg-meg rebbenve valamely hevesebb fordulatinál. Sokszor felhangzott a taps és éljen is. Különösen, ha **Ravaszdy**nak, a váradiai kedvencének sikerült felülrékednie.

De a vívókat magukat is felvillanyozta a gyönyörűen megtelt nézőtér, a színes zajongó sokaság. Igazán lelekkel küzdöttek és gyönyörű jeleneteket produkáltak.

Ezek a sorok a délutáni döntőmérkőzést illetik.

A verseny azonban már reggel kezdődött az előmérkőzéssel. Az egész délelőttöt igénybe vette ez a fárasztó munka. Ennek eredménye déli 1 óra felé az volt, hogy a döntőbe kerül az I. csoportból: **Schenker-Ravaszdy**, a II. csoportból: **Dunay-Palotai**, a III. ikből: dr. **Tóth P.**— **Trsztyánszky**, a IV. ből: **Repeczky**—**Apáthy**, az V.-ből: **Pajzs-Urbánek**.

A döntőbe tehát a váradiai közül csak a jeles **Ravaszdy**nak sikerült bejutni. Az előmérkőzésen igen szépen vívott még **Jeszenszky**, a ki **Balázs Odont** is legyőzte.

A döntő mérkőzést **Keszthelyi Zoltán** délután 5 órakor rövid beszéddel nyitotta meg s feszült érdeklődés közt indult meg a végső tusa a pódium szélén a publikum felé felállított gyönyörű verseny díjakért.

A sok kitűnő vívó közt, kiknek fele bajnok volt, nehéz volt a győztest kiszimatolni. Arnyalati különbség volt csak köztük. A törbajnok **Dunay és Tóth-Pajzs** közt oszlott meg a bizalom. Különösen tetszett a közönségnek a rokonszenves modoru **Tóth Péter** plasztikusan szép vívása. Igen jól tartotta magát, Várad jó hírének védője **Ravaszdy**, tapsokkal, éljemekekkel lelkesítették s ő nagyon szépen megállta helyét. **Schenker** a daliás 18-hadnagy nem birt temperamentumával.

Tóth sorra győzte le higgadt, bátor vívásával ellenteleít s a véletlen gunyja, hogy éppen

a kolozsvári Repeczkától, aki Szegeden hatodik lett s akét Ravaszdynak sikerült levernie, verességet szenvedett. Ellenfelet sohasem szabad kicsinyelni. Repeczky különben a döntőben nagyszerű formákat mutatott s meglepő sikereket ért el.

A szép harcjáték este fél 8 órakor végződött, amikor dr. Móricz Ernő elnök a következőkben hirdette ki a kardverseny eredményét. I. dr. Tóth Péter. II. Pajzs Béla. III. díjban holt verseny volt: Dunay, Schenker Palotai és Repeczky között. IV. A páthy, V. Trstyánszky, VI. Ravaszdy, ki a törversenyben díjat nyert.

A versenydíjakat a Pannoniában 9 órakor tartott ünnepi lakomán adták át a győzteseknek.

A banketten az első pohárköszöntőt *Keszthelyi Zoltán* a Sport Egylet elnöke mondta a vívóverseny fenséges védnökére *József főhercegre*.

Dr. Móricz Ernő gyönyörű beszéd kíséretében köszönte meg a vívóknak a részvételt és a tiszteletdíjakat a következőképen osztotta ki:

József főherceg díját plasztikus formájáért *Trstyánszky* Odón kapta, Nagyvárad város díját dr. Tóth Péter, a Kerekasztal társaság díját *Dunay* Bertalan, a hadügyminiszterét *Schenker* Zoltán, Biharvármegyét *Repeczky* Andor, a Bihar megyei Uri Kaszinó tisztelet díját *Ravaszdy* György, a hadapródióskoláét dr. *Apáthy* Jenő, a honvédegyezred díját *Trstyánszky* Odón, *Nadányi* Jenő tiszteletdíját *Urbanek* István, a honvédegyezred tiszteletdíját *Szinte* László, a Nagyvárad Sport Egylet tiszteletdíját *Szűcs* Sándor, a Kereskedelmi Csarnok tiszteletdíját *Csapó* Zoltán, a Grácz Lajosét *Csani* Odón és a 101. gyalogezred tiszteletdíját *Balász* Odón kapta.

Kétségtelen dolog, hogy a most lezajlott 2 napos országos vívóverseny fényes sikerrel a nagyváradai SE. nemcsak a vidék, hanem a budapesti egyletekkel egy nivóra emelkedett. A kitűnő siker első sorban az egylet titkárnak dr. Poyvár Szevér ügyvédnek és Orbán Sándor vívómesternek köszönhető, akik fáradságot nem kimélve dolgoztak a sikerült verseny létrehozásán.

Külön kell itt megemlékeznünk a tussbírókról, Békéssy Béla és Koós Kálmán századosokról és Lőrinczy Attila főhadnagyról, akik nehéz tisztket pártatlanul és mindenki megelégedésére látták el.

Katholikus népszövetségi értekezletek.

Lelkes munkával, mind szélesebb arányokban folyik a tagszerzés a katolikus népszövetség helyi szervezetének megalakítása érdekében. Az elmúlt vasárnap két helyen is tartott értekezletet a szervező bizottság s az érdeklődés, mely a lelkes agitáció révén ezen értekezletek iránt a katolikus közönség részéről megnyilvánult, minden várakozást felülmúló eredménnyel kecsegtet.

Az első értekezlet vasárnap délután 3 órakor kezdődött a réti keresztény polgárság ré-

szére *Petry* János népszövetségi tag udvarán. Az értekezletet dr. *Popity* János ügyvédjelölt vezette, aki egyuttal lelkes beszédben ismertette a katolikus népszövetség célját és hangsúlyozta szükségességét. Ugy állította hallgatói elé a katolikus népszövetséget, mint a keresztény közvélemény szükséges szervezésének egyik leghathatóbb eszközét. *Szabados* Pál tanító volt a második előadó a réti értekezleten, aki nagyon talpra esett beszédben gyakorlati példákkal hatott a hallgatóság lelkére. A réti értekezlet kivált a megjelent hallgatóság nagy számánál fogva is s az a lelkesedés, melyet az elhangzott előadások kiváltottak, méltán biztatnak a katolikus népszövetség helyi szervezete számára a legszebb kiállításokkal.

A második értekezlet a Porond városrésze számára a róm. katolikus tanítóképző tornatermében folyt le szintén tekintélyes számú hallgatóság jelenlétében. Előadást e helyütt szintén dr. *Popity* János és *Székely* Lajos úvárosi kántortanító tartottak.

Utóbbi főként a katolikus polgár érdekesülését népszerűségeit és ennek okait világította meg tetszéssel fogadott beszédében, míg dr. *Popity* János előadásában annak szükségéről beszélt, hogy a tagjaiban keresztény társadalom vezetését és irányítását a kipróbált keresztény igazságokra és erkölcsi rendre és ezeket valló keresztény megbízható elemekre kell bízni.

A jövő vasárnapon, május 5-én a katolikus népszövetség érdekében a Kálvároson és Váradvelencém lesznek értekezletek.

Ezek idejéről és helyéről annak idején lapunk fogja tájékoztatni az érdeklődőket.

UJDONSÁGOK.

* **Mária-ájtatosságok a plébánia templomokban.** Az év legszebb hónapját: a virágos Májust a kath. egyház a Megváltó édesanyjának, a Boldogságos Szűz Máriaának tiszteletére szenteli. Esténként ájtatosságokat tartanak, amelyeket hagyományos buzgósággal látogat a hívek sokasága. A Mária oltárokat feldisziitik virágöszönnel. Az olasz plébánia templomban naponként este fél 7 ó. kezdődik a litánia s hetenként háromszor: szerdán, pénteken és vasárnap szentbeszédnek lesznek a litánia után. Az olasz plébánia templomban a szentbeszédet a következők tartják:

Ma, április 30-án kedden Imrik Sándor Z. Május 1-én szerdán Sallágyi József. Május 3-án pénteken Brém Lőrinc. Május 5-én Vasárnap este dr. Némethy Gyula. Május 8-án szerdán dr. Pataky Arnold. Máj. 10-én Pénteken Dominyák István. Május 12-én vasárnap este dr. Lestyán Endre. Május 15-én Szerdán este Boross Bertalan május 16. Aldozó csütörtök este: Pák Emil. Május 17. Péntek: dr. Mazurek Gyula. Május 19. Vasárnap este: dr. Ferdényi Kálmán. Május 22. Szerdán: Pák Emil. Május 24. Pénteken: Bakator József. Május 26. Pünkösd vasárnap este: Brém Lőrinc. Május 29. Szerdán: dr. Némethy Gyula. 31. Pénteken: Imrik S. Zoltán.

A *Szent László* templomban naponként este 7 órakor lesznek a Mária-ájtatosságok hetenként kétszer: csütörtök és vasárnap szent-

beszédnek. Ma kedden, ápril 30-án dr. Vucskics Gyula tb. kánonok, esperes-plébános prédikál, május 2-án dr. Lestyán Endre, május 5-én, vasárnap Gálffy Sándor, május 9-én, csütörtökön Ruzska Zoltán, május 12-én, vasárnap Boros Bertalan tábort lelkész, május 16-án, Aldozó csütörtökön Brém Lőrinc, május 19-én, vasárnap dr. Pataky Arnold, május 23-án, csütörtökön dr. Némethy Gyula, május 26-án, Pünkösd vasárnap dr. Mazurek Gyula, május 30-án, csütörtökön dr. Pataky Arnold, május 31-én, pénteken dr. Vucskics Gyula tb. kánonok tartják a szent beszédeket. — A váradvelencei plébánia templomban szintén naponként lesznek Mária-ájtatosságok.

* **Mattanovich vezérőrnagy nyugdíjban.** Ő Felsége *Matanovich* Ernő vezérőrnagyot, a nagyvárad 17-ik gyaloghadosztály parancsnokát, saját kérelmére nyugalomba helyezte s kiváló szolgálataért altábornagyi ranggal és a *Lipóttrend nagykeresztjével* tüntette ki. Erre vonatkozólag a hivatalos lap mai száma a következőket közli: Ő császári és apostoli királyi Felsége legkegyelmesebben méltóztatott elrendelni, hogy *Mattanovich* Ernő vezérőrnagy a 17-ik gyaloghadosztály parancsnoka a saját kérelmére megejtett felülvizsgálat eredményéhez képest mint szolgálataalkalmatlan, a nyugdíjállományba átvéssék és neki ez alkalomból az altábornagyi címet és jellegét, valamint a Lipóttrend lovagkeresztjét a díjlenegedésével adományozza. A távozó vezérőrnagy helyére lovag *Henriquet* János vezérőrnagy a 17-ik gyaloghadosztály parancsnoka lett Nagyváradra kinevezve, akinek kinevezését szintén a hivatalos lap mai száma hozta.

* **Otthon az iparostanoniskolának.** Nagyvárad város iparoktatási bizottsága tegnap tartott ülésén egy újabb tervvel foglalkozott. Az igazgató ugyanis előterjesztette, hogy a szintén tervezett iparparlótában az iparos tanonciskola és a továbbképző tanfolyam nem nyerhet otthont, így egy külön épület kell a tanonciskola részére. Az ülésen *Lukács* Odón elnököl s jelen voltak: ösv. Rechten Bauer Zsófia, dr. Vucskics Gyula, dr. Pác Sándor, Csér János, Czeglédy Jeremiás, Stark Gyula, dr. Mártonffy Marcell, Kelen Béla, dr. Medvigy Gábor, Szűcs Issó, Szűcs Sándor és Pásztor Bertalan jegyző. — Dr. *Beöthy* László kereskedelmi miniszter köszönő levelét a bizottság üdvözléséért, tudomásul vették. A Guttman József halálával megüresedett egyik alelnöki tisztre *Láng* Józsefet, jegyzőül *Pásztor* Bertalant választották meg. Orvendetesen tudomásul vették a tanfelügyelő értesítését arról, hogy a miniszter a nagyvárad tanonciskolák részére 12,000 korona államssegélyt folyósított. Az elnökség bejelentette, hogy a miniszter 13 továbbképző tanfolyamot engedélyezett s ezeken 348 hallgató vett részt. A miniszter kilátásba helyezte a jövő évre a ruházati tanfolyam felállítását. A pincér és fodrász szakiskola tantervét a miniszter módosította, tudomásul vették. A tanonciskolában a tanulók száma annyira megsaporodott, hogy a jelenlegi 31 tanterem nem elég, ezért a bizottság javasolja a tanácsnak, hogy 3 helyiséget évi 3300 koronáért béreljen a Darvassy-házban. Ezután *Szűcs* Issó előterjesztette, hogy a miniszteri kiküldött kifogásolta, hogy a tervbe vett felső ipariskola épületét a tanonciskolák céljaira felhasználják, tehát külön tanonciskolai épületről kell gondoskodni, Me-

A legújabb

tavaszi czipő ujdonságok

MOSKOVITS Bemertéri fióküzletében.

Szabott gyári egységáruk.

Telefon 687

Telefon 687.

zey Mihály-utcán, a felső ipariskola tervbe vett épülete szomszédságában, hogy így a tanmühelyeket igénybe vehessék. A külső részekben megmaradnak a tanonciskolák, ezért itt nem kell sok tanterem. Az épületet 10 tanteremmel a fiúk részére, 3 tanterem a leánytanoncoktatás részére, míg egy nőipariskola létesül; szükséges továbbá egy előadói terem, különböző előadásokra. Lenne továbbá az igazgatónak lakása, s a szutereiben különböző műhelyek. A költségek 250,000 kor. igényelnek, Hirdessenek tervpályázatot s e célra 2500 kor. tűzenek ki díj. Az építési költség amortizációjához, az eddigi kiadások felül évi 4000 koronával járulna a város, de remélhető, hogy ezen összeggel felemeli a miniszter az állam segélyt. — Az előterjesztést a bizottság elfogadta s a tervpályázat bíráló bizottságába Magyar Endre országos iparoktatási főigazgatót, Rimler Károly polgármestert, Lukács Odón elnököt, Kőszeghy József városi főmérnököt, Szűcs Izó igazgatót, továbbá Rimánóczy Kálmán és Sztarill Ferenc építészeket ajánlja a bizottság. Ezután a téli tanfolyamra tette meg előterjesztését az igazgató s dr. Vassics Gyula indítványára kimondták, hogy a tanfolyam rendjébe a vallásoktatást is beosztják a rendes órák keretében.

* **A tűzoltók díszérme.** Említettük, hogy a biharmegyei és nagyváradai hivatásos és önkéntes tűzoltók közül többen lettek jubileumi díszérmével kitüntetve. A díszérmek — mint értesülünk már megérkeztek s május hó második felében Hlatky Endre főispán díszközgyűlés keretében fogja kiosztani a kitüntetett tűzoltóknak.

* **A kerületi munkásbiztosító pénztár ülése.** A nagyváradai kerületi munkásbiztosító pénztár igazgatósága f. hó 28-án (vasárnap) tartotta meg a rendes havi ülését. Ez alkalommal, több fontos ügy elintézésével együtt határozott az igazgatóság a központi rendelőintézetnek, az összes járó betegek részére való visszaállítására és ezzel kapcsolatosan a még hiányzó speciális szakmák, ezek között egy új pénztár-orvosi állás szervezése által, a tüdőbetegek részére való külön rendelés felállítására iránt. Az igazgatóság ebben a kérdésben elvileg már korábban határozott, határozatának sürgős végrehajtását azonban, a legutóbb lezajlott közgyűlés érlelte meg, mert a közgyűlés, mint a tagoknak szélesebbkörű képviselete, a rendelőintézeti rendszernek a most történt intézkedés értelmében való azonnali visszaállítását követelte. Az új rendszer szerint való rendelés előreláthatólag folyó hó 15-én veszi kezdetét, amiről, az új beosztás részletes közlésével, a tagok idejében kellő módon tájékoztatást kapnak.

* **Titokzatos gyilkosság.** Drágánfalva és Cigánosd községek közötti úton tegnap reggelre a drágánfalvai emberek halva találták Száva Vasut. Az esetről jelentést tettek a csendőrségnek, mely azonnal kiszállott a helyszínre. Száva fején lövés seb tátongott. A vizsgálat megállapította, hogy gyilkosság forog fenn. Szávát valaki orozva lötte le, eddig azonban a tettest nem sikerült elfogni. A mostani gyilkosság immár második Belényes vidékén, anélkül, hogy a tettesek kézre kerültek volna.

* **Összetört autó.** Tegnap délután kicsebe mult, hogy végzetes autószerencsétlenség nem történt Nagyváradon, a Kossuth-utcán. Dr. Moskovics Miklós hatalmas fekete autója nekiment a sineken álló vasuti waggonnának és a gép elején levő hajtószerveket teljesen összetört. A kocsiiban maga a tulajdonos ült s hogy baj nem történt, annak az volt az oka, hogy a sofőr csendesesen hajtott. A sofőr elbizakodottsága okozta a kárt, mert a waggonhoz oly közel cavarva el a kormányt, hogy a vizes sineken csúszó gummitak már nem tudta letériteni. A fényes, de használhatatlan autót egy igásszekér vontatta be a legközelebbi autógaréba.

* **Halálosítok.** Varga Miklós kerékgyártó iparos, élete 49. évében meghalt. Temetése ma, kedden, ápril 30-án délután 4 órakor lesz a Szacs-vay-utcai gyászháztól. — **Balász Eteléné,** szül. Sütő Johanna, élete 70 ik évében elhunyt. Antony Károly vasuti tiszt anyósát gyászolja az elhunytban. Temetése ma, kedden, délelőtt 10 órakor lesz a Percses-utca 5. sz. háztól.

* **Páris rémeit elpusztították** Párisban nagy az öröm; végre el tették láb alól az autómobilos banditákat, akik valósággal vérben gázoltak s a rendőrség sok emberélek életét kioltották. A fővároshoz közel (Choise le Roi déli városrészben egy kis épületben huzódott meg a gonosztevő Bonnot és társa Dubois, Guichard rendőrbiztos több rendőrrel felkutatta rejtekhelyüket s rájuk tört, de a két gazember valóságos golyózáppal fogadta a rendőröket, akik közül többit súlyosan megsebesítettek. Párisból tódult a közönség auton, külön vonaton, hogy szemtanúja legyen a harcnak. A nép közül is sokan puskával mentek s lövöldöztek az épületre. Végre is a városi gárdát és egy műszaki századot vezényelték ki. A csata folyamán a kinematográf vállalatok felvételeket készítettek a harcról. Mivel már délfelé járt az idő s a hajnal óta tartó harc dacára sem fogyott el a két vadállat löszere, Fontaine műszaki hadnagy dinamittal felrobbantatta az épületet. A rendőrség ezután behatolt s Dubois halva találta, Bonnot pedig iszonyuan meg volt csonkítva, de azért revolverét kereste még a kocsin is. Utközben, mikor a kórházba akarták szállítani, meghalt.

* **Tolvaj katona.** Bércse Pál feketeölgyi illetőségű tartalékos katona vasárnap egyik külvárosi kocsmában egy napszámostól 9 koronát. **Merei Ferenc** rendőr beakisérte a rendőrségre, ahol átadták őt a katonai készütségnek.

* **Tűz Rézbányán.** Rézbányáról újból tüzet jelent tudósítók. Egy lakóház kéménye kigyulladt és mire észrevették a tűz már belekapott a tetőbe is. A lakosságot csakhamar felverték, azonban az oltás igen nehezen haladt, mert az emberek szét akarták verni a házat. Csak nagy nehezen sikerült **Zsák István** segédjegyzőnek megakadályozni az embereket tervük kivitelében. Ugyiszólván Zsák segédjegyző harmad magával végre eloltotta a tüzet anélkül, hogy az épület tetőzete is teljesen elhamvadt volna.

* **Elveszett a székesegyházban egy kézi táska.** Tegnap reggel a nagyváradai székesegyházban egy uriaszony elvesztette a kiegészítőjét, amelyet később sikerült megtalálni. A kézi táskát tulajdonosa a székesegyház szekrestyéjében átveheti.

* **Halál a kocsin.** Tegnap délelőtt két nagyváradai utazó akart kocsival átrátni **Ermihályfalvára** egy szomszédos községbe. A lovakat **Monda Sámuel** kocsis hajtotta. Utközben vágatva haladtak a lovak mikor hirtelen meglazult a gyepő s a lovak lassu menetelésbe kezdtek. Az utasoknak nem tűnt fel a gyors változás, azonban a következő percben annál nagyobb rémület vett őket rajtuk. A kocsis ugyanis hangtalanul, mint egy darab tőnk bukott le az országútra. Az utasok megállították a lovakat s a kocsihoz futottak. A szerencsétlen embernek ekkor már nem dobogott a szive, szélbűdés érte s nyomban meghalt. A kocsis hulláját feltették a kocsira és az utasok magok hajtották be a lovakat **Ermihályfalvára**, ahol bejelentették az eljárásságnak.

Hatóságilag eng. végeledás!

Női divat dolgokat
olcsón szerezhethet be:
Vajda Sándor
cégnél Rákóczi-út 5.

x **Nincs itt a vadászat!!** Megkezdődött a tilalmi időszak, de az igazi vadász most már fokozott buzgalommal irtja a ragadozó vadakat s ha kellő sikert akar elérni, úgy fegyverét és patron szükségletét szerezzze be szakembernél. Továbbá a legalkalmasabb idő a fegyverek teljes rendbehozására most van, míg a szalonkázás meg nem jön, tehát mindenkinek saját érdeke, hogy fegyverei rendben legyen mire újból szüksége lesz rá. A legelőkelőbb fegyvergyárosok fegyverei állandóan nagy választékban kezeség mellett található **LADÁNYI JÓZSEF** puskaművesnél, **Nagyvárad, Rákóczi-út, Moskovics palota. M. kir. lőporáruda. Telephon 269. — Tanoncz felvétetik.**

x **Előre haladott** koromnál fogva eladom a tulajdonomat képező Kálvária hegy alatt fekvő nyári vendéglői üzletet, mintegy 2000 négyszög méter földterülettel a rajta levő nyaralónak is használható nagy üveg szállával a szálla végében levő fedett kuglizóval és a miniszter által házhoz kötött italmérési joggal együtt, vagy e nélkül. Az utca vonal beépíthető pusztatelek egész a vasutvonal határáig. Értekezhetni **Vizvezeték-utca 36. házszám alatt Kárger Sándor** tulajdonossal.

**URIDIVAT ÉS FEHÉRNEMŰ
KÜLÖNLEGESSÉGEK
LENGYEL
URI DIVAT ÜZLETÉBEN**

Bémer-tér 1. Telephon 12-48.

**SELYEM TRIKÓ, GUMI TRIKÓ ÉS
HALCSONTNÉLKÜLI FÜZŐ**
eredeti párisi szabadalmazott gyártmány, csak

Rosenzweig Rózánál

kapható. Szalárdi-utca 9.

ÓVÁS.

Óvakodjunk a selejtes
kézi munkáktól, Bóvil
árut ne vegyen, mikor

ujat és szépet

nálam az elismert olcsó
áron szerezhethet be.

TÁTRAY GUSZTÁV

Rákóczi-út 4. sz. — Telephon 783.

Figyeljünk a cégre.

x **Csokoládé és Cacao áruház** Nagyvárada. Ajánlja a legtisztább csokoládét főzésre, sütésre, továbbá funk-massza, cacao-massza, cacao-vaját, valamint eredeti csokoládé-dragékat, mandulára, mogyoróra és likőrökkel töltve kilóját 4 koronájával. Dessert bonbonokat valódi töltésekkel a legolcsóbb árak mellett elárulva nagyban és kicsinyben. Tisztelettel **ASZÓDI MIHÁLY** triezsi kávé és tea behozatala, cukorka és csokoládé nagykereskedő Kossuth utca Sas-palota. Fiók: Kert-u.

Rimanóczy műbutorgyár.

::: Állandó bútorkiállítás. :::

I. rendű tölgy és bükkfa parketta saját gyártmány.

Saját készítményű modern cserépkályhák állandóan raktáron. Elvállalja kályhák javítását.

Raktár és iroda: Rákóczy-ut, saját ház.

::: TELEFON: 796. :::

Költségvetés díjtalan.

Különleges felöltők, kosztümök blouzok és gyermekruhák a legnagyobb választékban

Spitzer Béla

női és gyermekruha áruházában Rákóczi-út.

A legfinomabb angol és francia ruha-vállalat!!

Olcsó szabott árak!

ORSZÁGOS KÖZVETÍTŐ BANK RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Nagyvárad, Damjanich-utca 1/a sz. em.

Kioszkoszl

törlesztés és jelzálog kölcsönök,

Financirozza HÁZAK VÉTELÉT és ELADÁSÁT és azokra, mint minden más ingatlanra a legmagasabb értékbecslés szerint GYORSAN OLCSÓ KÖLCSÖNT folyóztat.

SZINHÁZ.

Heti műsor:

Kedd: A nemzetes asszony.

Szerda: A nemzetes asszony.

Csütörtök: Luxemburg grófja.

Péntek: Rablólovag.

Szombat: Sasfiók.

Vasárnap d. u. Kis gróf. Este: Bál az udvarnál.

A nemzetes asszony.

Géczy István az utolsó népszínműíró, aki a Gyimesi vadírággal még jelentékeny sikert tudott elérni. Azóta ő is áttért a vizjátéki fo-

mára, de alakjai ma is népszínműi alakok, levegője falusi, nyelvezete népies, szóval nem tagadja meg a multját. Jól is teszi. Szívesen látunk olyan magyar darabokat is, amelyek nem külföldi exportra és külföldi minták után készülnek, szeretjük a tősgyökeres magyar darabokat, ha nem is dalolnak benne minden öt percben rosszul sikerült népdalokat.

A darab tárgya nem új: a tönkrejutott gögös nemest jól ismerjük, a szorgalmas és művelt gazdag parasztiút is, a nemeslelkű, meggazdagodott nemzetes asszony is jó ismerősünk, becsületességében szegényen élő ügyvéd is van elég, no meg pökhendi, örsfejű szolgabíró is akad — más vármegyében. Természetesen a tönkrement földesur megsérti a nemzetes asszonyt, de később megköveti s a fiatalok t. i. a nemzetes asszony fia és a földesur leánya, akik a társadalmi korlátok dacára hogyan szeretnék egymást, a darab végén félhomályban, halk cigányzene mellett s a kibékült öregek szemelátára egymás nyakába borulhatnak.

Nem is valami érdekes a darab s a nemzetes asszony finoman megrajzolt, nemes vonásokban bővelkedő alakján kívül csak az epizódok és epizód szereplők érdekelnek.

Angyal Ilka a címszerepben igazán magas művészi színvonalu alakítást nyújtott. Csupa jószág tükröződött minden szavából, minden mozdulatából, ezt a szerepet már jobban játszani nem lehet.

Hunyady is nagyszerű volt a földesur szerepében, az idősebb magyar embert senki sem tudja jobban megismerésíteni, mint ő. Jó öreg fiú is volt Sik Rezső, Tóth Elek pedig a szolgabíró szerepében valóságos remekelt. Turányi meleg érzéssel játszotta a nemzetes asszony fiát, Szentgyörgyi azonban nem találta bele magát a szerepébe. Kabos szállott parasztiútja is sikerült alakítás volt. —d.

Blaha Lujza Nagyvárada. A magyar színészet édesszavú nagyasszonyát látja legközelebb vendégül a Sziligeti-színház. Erdélyi Miklós igazgató tárgyalásokat folytat Blaha Lujzával, hogy néhány estére megayerje a nagy művésznő készségével hajlandó néhány újabb szerepét eljátszani az ő kedves nagyváradi közönsége előtt. Valószínű, hogy Blaha Lujza csodás művészetében mir a jövő héten gyönyörködhetünk. — Ez iránt még nincs megállapodás.

A hét műsora. A nemzetes asszony bemutató előadásai után csütörtökön este az A. bérlők kapják a »Luxemburg gróf«-ot új szereposztással. — Pénteken Biró Lajos nagy sikerű »Rablólovag«-ját ismétlik meg a színházban és szombaton a »Sasfiók«- meg, ezuttal a felgyógyult Etsy Emiliával a címszerepben.

Kis gróf — délután. Igazi slágert kap vasárnap a délutáni publikum. A szenzációs sikerű operett újonságot, a »Kis gróf«-ot tüntet ugyanis műsorra az igazgató fél helyárok mellett.

SPORT.

A vasárnapi football verseny. Az NSE-re nézve igen rosszul ütött ki a vasárnapi verseny igazán balsikerű napja volt. De ezen nincs is mit csodálni. Természetes következménye volt ez annak a könnyelműségnek, hogy erre a versenyre kiállottak. Niess-

ner és a rendes kapus nélkül, négy első játékos helyett másodrendű tartalékkal felállni az aradiak legjobb csapatával szemben olyan rizikó aminek csak súlyos fiaszkó lehetett az eredménye. Az egész délután egy malőr sorozat volt. Fél kettőre hirdették a verseny kezdetét a második csapatokra nézve s 3 óráig nem jelent meg senki a pályán. Jó késő megjöttek az aradiak, játszottak (igazán csak játszottak!) egy félidőt, s alig tíz perccel a szünet után már lefújták a versenyt, nehogy lekéssenek a vendégek a vonatról. Az ATE látva az NSE. gyenge állapotát kiméletesen, a vendég szerénységével játszott s diszkrétan rugott be időnkint egy-egy golt, mely a félidő végén 3 órára emelkedett. Sőt volt olyan loyális és nagylelkű az aradi csapat, hogy az NSE-által a második félidőben előkerített 4 új friss játékos beállítását sem kifogásolta. A változást erősebb játékkal ellensúlyozta. A második csonka félidőben új goal nem esett. A félbe maradt gyászos match kárpótlásul az NSE. első csapata játszott ezután a fiatal Török-véssel. Ez a vigaszverseny 1:1 eredménnyel végződött.

Szijgyártó és nyerges üzlet
Nagyvárad, Körözs-u. 33.

Budapesten és külföldön 10 éven át szerzett bő tapasztalataim folytán azon keletiemes helyzetben vagyok, hogy a mai kor igényeinek megfelelő uri kocszó, lovagló és igás lószerszámokat a leg-tökéletesebb kivitelben készíthetek, úgy hogy készítményeim a legkényesebb igényeket is kielégíthetik.

Elfogadok továbbá mindennemű javításokat és átalakításokat jutányos árak mellett. A n. é. közönség szíves pártfogását kérve kiváló tisztelettel

Vad Gábor,
szijgyártó és nyerges.

EGYESÜLETEK.

A Katholikus Legényegylet közgyűlése.

A tisztes ipar égi patronusának ünnepe — Szent József oltalmának napján — vasárnap délután tartotta meg tizenharmadik évi rendes közgyűlést a nagyváradi Katholikus Legényegylet.

A közgyűlést megelőzőleg a délelőtt folyamán régi szép szokásához híven az egylet zászlója alatt a Szent László templomba vonult az ifjuság, hogy a szent mise alatt közös áldozáson vegyen részt, közösen járuljanak a szeretet asztalához.

Vacsikics Gyula dr. elnök nyitotta meg a gyűlést a legényegyletek speciális, igazi szép köszöntésével: Isten áldja a tisztes ipart.

Szent József a tisztes munka pátrónusa, akinek műhelyében maga az Istenfia szentelté meg a munkát. Ma már nem az anyagiakban, hanem a tisztes becsület munkában van hiány. Ennek a tisztes, becsületes munkának szolgálatában áll egyesületünk védő szárnya alatt, az iparos ifjuság tisztes tábora...

Az elnöki előterjesztések kapcsán az elismerés hangján szól Hagen Ferenc volt igazgató lelkes buzgóságáról, aki rövid, de az egyesület életében becses munkássága után székellyhidi plébános-sá történet kinevezetése folytán a tisztségéről lemondott.

Meleg szeretettel üdvözlö az új igazgatót

Gálffy Sándor reáliskolai hittanár, akinek önzetlen ügyszeretete néhány hónapi igazgatósága alatt is teljes mértékben megnyerte az ifjak rokonszenvét.

Kegyeltes szavakkal parentálja el Bertsey György ipartestületi elnököt, a nagyváradi iparos világ díszét, ki mindig a legnagyobb rokonszennel viselkedett az egyesület iránt, továbbá Nosáky Rudolf és Makkay József pár oló tagokat.

Ezután Gálffy Sándor az egyesület új igazgatója terjeszti be az egyesület működéséről szóló jelentését.

Városunkban — ugymond — úgy vallási mint nemzeti széttagoltságának következtében nagyon nehéz helyzete van a katolikus iparos munkás ifjuságnak. A különböző fel-fogású mesterek és a sok erkölcsstelen tant terjesztő és valló szociálista munkás környezet befolyása alatt mennyi veszélynek van kitéve. Ezeket jól figyelembe véve megérthetjük, hogy minő hivatása van városunkban a katolikus legényegyletnek.

Valóságos missió teljesítésére van hivatva, a haza, a vallás, a tisztas munka megvédésében. Szerető otthon nyújt az elbagyott, meleg családi lélek helyett az élet fergetegében küzdő iparos ifjunak.

S hogy ezen hivatásának derekasan megfelelt mutatja az eredmény; az ifjaknak az az egyesülethez való ragaszkodása. Indítványára egyhangú lelkesedéssel és igaz őszinteséggel szavazott a közgyűlés hálás köszönetet az egyesület fővédőjének gróf Széchenyi Miklós megyés püspöknek 700 korona adományáért, valamint Tátray Sándor együleti elnöknek, ki 50 kötet könyvet adományozott a könyvtár gyarapítására.

Örömmel hallottuk igazgató hatalmas jelentéséből, hogy a lelki, szellemi és testi szórakozásokból is bőven kivette hasznos részét az ifjuság.

Anyagiakban is eredményt mutathat fel az egyesület, amennyiben 11351.06 K bevétellel szemben 10532.43 K volt a kiadás s így 818.63 K tiszta bevételt produkált.

Ezek után Kádár János dékán és Vadász Andor könyvtáros terjesztették elő jelentésüket s az impozáns közgyűlés véget ért.

— szp.

A Népnevelési Egyesület gyűlése. A Népnevelési Egyesület vasárnap délelőtt tartotta meg az évi rendes közgyűlését. A gyűlésen a tagok tekintélyes számban jelentek meg s a gyűlés egész lefolyása nyugodt és csendes volt. Fráter Barnabás alispán elnökölt. Az elnöki jelentést Réz Mihály olvasta fel, melyet hozzászólás nélkül elfogadtak; ugyazintén elfogadták a zárszámadást és helyesléssel találkozott a jövő évi költségvetés is. Egyben jelezte az elnökség, hogy megjelent kiadásában Bihar megye újonnan készített térképe új helységnevekkel. Ezután megválasztották a számvizsgáló bizottságot, melynek elnöke Keszthelyi Zoltán, tagjai pedig Petry Gyula és Stark Gyula lettek.

Igazságszolgáltatás.

§ **Lobsteinék és a végrehajtó.** A múlt év augusztus 1 én Lobstein Ferencéknél végrehajtást kellett foganatosítani Mezőkeresztesen. A végrehajtó akadályoztatása miatt a járásbíró-ság Korcsmáros Sándort, az akkor törvényszéki jegyzőt küldte ki, aki Réményi Géza ügyvéd-jelölttel meg is jelent Lobstein Ferenc házában. Lobstein Ferenc a feleségével együtt neki támadt a végrehajtóknak, szidni kezdték őket, az asszony kijelentette, hogy itt minden az övék a férjének nincs semmije. Megjegyzendő hogy Lobstein Ferenc mintegy 40,000 korona

értékű vagyonát ráíratta a feleségére. A bíróság tegnap tárgyalta az érdekes ügyet és a harcias asszonyt, meg a férjét 8-8 napi fogházra ítélte. Az elítéltek felebbezték.

IRODALOM.

E öadési anyagok gyűjteménye. Igen tartalmas és jól szerkesztett könyvet adott ki a Katholikus Népszövetség, a katolikus körök, egyesületek és szervezetek vezetőinek használatára. A kötetben 31 előadási anyag van, nem csak önrökre, hanem rendszeresen fel is dolgozva. — Gazdasági, szövetkezeti, iparos, hitvédelmi, katolikus kör ügye, szociális és népszövetségi tárgykörből vannak az anyagok összeválogatva. Nagy hasznát veheti minden egyesületi vezető és mindenki, aki tanulni szeret. A kötetbe fel vannak véve nagyrészt azok az előadások is, amelyek az eddig agitációs vasárnapokra készültek. Megrendelhető a központi irodánál (Budapest, Ferenciek-tér 7.) 1 koronáért.

NYILTTÉR.

Május 8-án

Sternthal Arthur mácsai gazdaságában bérletfelosztása miatt hetvenhat darab részben ellős, részben fejős, vöröstarka tehén önkéntes árverés útján eladásra kerül. Az árverés délelőtt 9 órakor kezdődik. Vevőket Várad-Less állomásonál kocsik várják. Ugyanott mindenféle gazdasági eszközök is eladók

Gyógyszertár áthelyezés.

CSANDA ENDRE II. Rákóczi Ferencnek címzett gyógyszerárát

a Szacs vay-u. 50. sz. alól
a Szacs vay és Mezey Mihály
(Kert-u.) sarkára helyezte át.

PÉNZ

Olcsó

töketörlesztéses kölcsönöket

10—75 évre folyósít, ugyazintén régi drágább kamatu kölcsönöket kicserél, convertál a lehető legrövidebb idő alatt

Házak, szőlők, földbirtokok örök árban való adás-vétel vagy bérletét a legsikeresebb eredménnyel közvetíti. Földbirtok parcellázását saját költségén elvállalja és financirozza.

Faludi Ignác utóda

BARNA ARTHUR

bankbizományi és ingatlan forgalmi irodája

NAGYVÁRAD, MÉSZÁROS-UTCZA 2-ik SZÁM.

TÁVIRATOK.

A kormány tagjai Bécsben.

Budapest, ápril. 29.

(Saj. tud.) Lukács László miniszterelnök és Teleszky János miniszterek ma délután és Hazay honvédelmi miniszter ma este 7 órakor Bécsbe utaztak.

A főrendiház ülése.

Budapest, ápril. 29.

(Saj. tud.) A főrendiház ma délután ülést tartott, melyen az új kormány mutatkozott be. A bemutatkozáson Lukács ugyanazokat mondta, mint a képviselőházban.

Az új kormány tisztelgése Hédervárynál.

Budapest, ápril. 29.

(Saj. tud.) A kormány tagjai ma tisztelgtek Héderváry miniszterelnöknel. A miniszterek érzelmeit Lukács László tolmácsolta.

KÖZGAZDASÁG.

Gabona üzlet.

Borgida Béla és Társa jelentése.

Budapesten

A gabonatözsden tegnap változatlan volt az irányzat

Határidők zárlata:

Májusi buza	— — — —	11.81
Októberi buza	— — — —	11.34
Októberi rozs	— — — —	9.49
Októberi zab	— — — —	9.09
Májusi tengeri	— — — —	9.54
Juliusi tengeri	— — — —	9.36

Budapesti értéktözsde.

Magyar Általános Hitelbank nagyváradi fiókjának távirati jelentése.

Magyar hitelrészvény	— —	834.—
Osztrák hitelrészvény	— —	637.—
Jelzálogbank	— —	468.—
Leszámitoló és pénzváltó	— —	541.50
Városi vasut	— —	412.—

A szerkesztésért felelős:

Dr VUCSKICS GYULA.

HIMZŐ előnyomdamban

Madeira és Rischehen blousok előnyomtatva vagy elkészítve kapható. Ingblousok, fehérneműek varrása, monogramok és színes himzések a legszebben eszközöltetnek. Kézimunka ujdonságok és kézimunka anyag jutányosan kapható:

Kepes Etelkánál Kossuth-utcán.

Modern három szobás lakás szükséges mellékkeliségekkel Aug. 1-re kiadó. Értekezhetni a Polgári Takarékpénztárnál.

Jenny Jenő

órás és ékszerész
Szent János-utca 39. szám.

Bérmaszülők
figyelmébe
ajánlja nagy
óra- és ékszer-raktárát

Akiknek a
szivük fáj....
stb. kuplékat, népdalokat,
katona és cigányzenét élet-
hűen játsza az eredeti
„EUFON” tölcser nélküli
beszélő gép,

mely 5 legujabb duplalemezzel csak 40 korona. •Wagner Hangszerkirály-nál, Budapest, József-körút 15. szám. — Gyorsjavító műhely. — Használt lemezeket becserél. Nagy fényképes árjegyzék ingyen

VARJU FERENC

műbútor asztalos
DAMJANICS-UTCZA 30. SZ.

Készít minden néven nevezendő
modern butorokat stb. — Elvállal
javításokat jutányos árban.

Ungváry és Tokai

Bankbizományi birtok-
vásárlási, eladási és
erdő becslési irodája

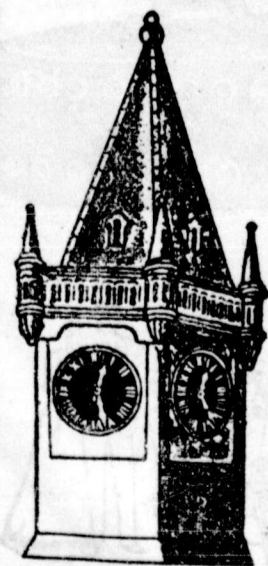
RÁKÓCZI-UT 10. SZÁM.

Helybeli és vidéki telefonszám 725

Sarkady és Szánthó

TORONYÓRA GYÁRA

Nagyvárad, Damjanits-utca 30.

Ajánlja 1 hétben egy
szer felhuzandó és 1
napban egyszer felhu-
zandó toronyóráit
„szegecs” és „szabad-
lengésű” járattal, réz
kerekekkel. Olcsó árak.
TÖBB ÉVI JÓTÁLLÁS.

Villanyerő
berendezés.

Arjegyzék kívánatra.
Saját ház.

PÉNZ PÉNZ PÉNZ

HA SZERENCSES
PÉNZT SZEREZHET
A

FREDIN

CIPŐKRÉMMEL

MERT

MINDEN 100 IK DOBOZ FENEKÉN 20 fill

MINDEN 1000 IK FENEKÉN 1 korona

TALÁLHATÓ

SELLE & KARY

WIEN XIII

BUDAPEST VI. BATYKÓ-UTCA 2/B.

Gyermekkoscsik, kerti
butorok, utazó kosa-
rak, bőrárak, női ri-
dikülök, sétabotok és
játékárak, ugyszinte
mindennemű bazár-
cikkék legolcsóbban
beszerezhetők:

Kolin Náthán-nál

Rákóczi-ut 10. szám.

Bükkfa parkett

fedélcserép, mész, cement, gipsz, fedéllemez,
elszigetelőlemez, nád,

Budweissi kályhák

Kondor Dezső

Nagyvárad, Nagypiac-tér 1. Telefon 969.

Kréme „NINON“

Legjobb szer, szeplő, májfolt ellen, pár
napi használat után az arc hófehér, üde
szint kap, teljesen ártalmatlan. :-: Egy
tégely 1 kor., hozzá szappan 1 kor. Kapható:

Vadász Albert

drogériájában.

Mindenkit érdekel!

Van szerencsém Nagyvárad város és vidéke
t. közönségének tudomására hozni, hogy
Nagyváradon, Olasz! Bazar-épület-
ben (Színház mellett) egy a mai kor
igényeinek teljesen megfelelő

vegytisztító és vasaló

üzletet nyitottam.

Elvállalok férfi, női ruhákat, kato-
nai egyenruhákat, szőnyegeket, fűg-
gönyt, butorszövetet, napernyőt, kesz-
tyűt, szőrmeárakat a legegyszerűbbtől a
legdiszesebb kivitelig, teljesen bontatlan tiszt-
tításáért a legmesszebbmenő jótállással ju-
tányos díjazás mellett. Magamat nagybecsű
pártfogásukba ajánlva maradtam

Tisztelettel

STEINER M.

vegytisztító.

Az egész berendezés és egy 6 sz. Wertheim szekrény eladó.

Hatóságilag engedélyezett végeladás.

Üzletünket véglegesen feloszlattuk, miért is jó hírnevű rőfös, női divat és confectio áruraktárunkat **hatóságilag engedélyezett végeladással** kiárusítjuk. A legjobb minőségű vásznak, férfi és női fehéreneműek, szövetez., függönyök, szőnyegek és minden e szakmába vágó cikkek

eddig sehol nem volt olcsó árban, részletekben és **egy tömegben is** készpénz fizetés mellett eladatnak. Tisztelettel

Wallerstein Fülöp Fiai

Rákóczi-ut, HUZELLA czéggel szemben.

Partie árusoknak csakis az esti órákban.

Az üzlethelyiség kiadó.

A Leszámitoló és Jelzálogbank rt. épületében egy **5 szobás** Bényer-térre néző lakás

május 1-től kiadó.

FŐ A SZORGALOM ÉS A PONTOSÁG!

Puskás Károly

uri divat férfi szabó, Szent János-utca 45. sz.

Elvállalok mindennemű férfi ruhák készítését a legújabb divat szerint izléses kivitelben, valamint elvállalok átalakítást, javítást, tisztítást. Hitelképes egyéneknek kedvezményes részletfizetésre is készítek a legszolidabb árban.

Mintáim vannak dús választékban elsőrendű gyárakból.

Értesítés.

Van szerencsém az igen tisztelt megrendelőim és a nagybecsű közönség szives tudomására hozni, hogy a KOVÁCS és LUX cégből kiléptem s üzletemet ideiglenesen

Füzes-utca 14 szám

alá helyeztem át. Készítek modern butorokat, portálékat, kávéház és üzletberendezéseket, épület-munkákat. Május 1-től villanyerőre berendezve, külön butor osztály. A n. é. közönség szives pártfogását továbbra is kérve, vagyok teljes tisztelettel

Kovács Zsigmond, műasztalos.

Lakás: Körös-utca 9.

Telefon szám 10 87.

Műhely: Füzes-u. 14.

Üzlet áthelyezés!

Alulírott tisztelettel értesitem a n. érd. közönséget, miszerint a Nagy Sándor-utca 4. sz. alatt levő fodrász, manikűr és pedikűr üzletemet

május hó elsejétől kezdve Rákóczi-ut 6. szám alá

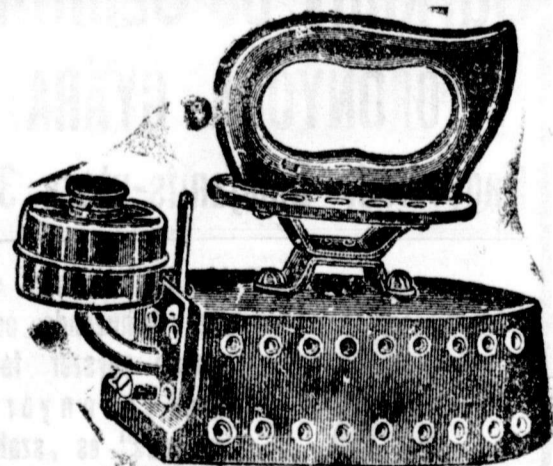
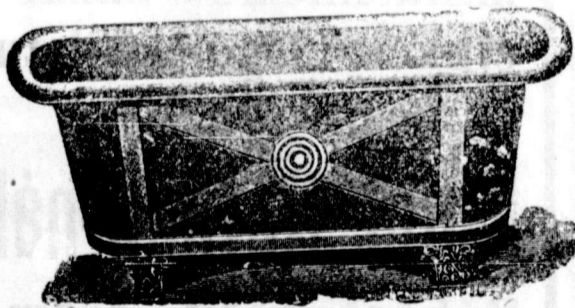
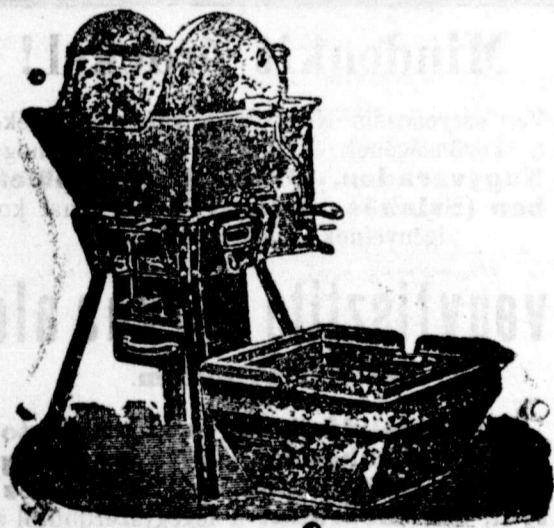
helyezem át REICHARD áruház mellé (az Orsolya-zárda épületben). **Hölgyek részére külön bejárat a kapu alatt.** Meghívásra házhoz is megyünk.

Marton József

fodrász.

Telefon 775.

Telefon 775.

Fürdőkádakból

legnagyobb választék minden nagyságban.

Ruha mosó és mangorló gépek, modern konyha berendezések kizárólag

TARSOLY és RISZTÓ

különlegességek vaskereskedésében

Nagyvárad, Rákóczi-ut.

Telefon 390.

